

1. Vyšetřete průběh funkce

$$f(x) = x + e^x.$$

Rozmyslete si, že dané funkci existuje funkce inverzní (načrtněte zhruba její graf) a uvědomte si potíže, při získávání jejího předpisu.

## Implicitně zadané funkce jedné proměnné

Připomeň podstatu implicitního zadání funkce pomocí rovnice (vrstevnice  $F$  - graf  $f$ ).  
Připomeň Větu o implicitní funkci.

2. Určete, zda rovnice na okolí bodu  $A$  definuje implicitně funkci  $y = f(x)$ .

(a)  $x^2 - y^2 = 0$ ,  $A = (0, 0)$ ,

(b)  $x^2 - y^2 = 0$ ,  $A = (1, -1)$ ,

(c)  $x^2 + y^2 - \ln y = 2$ ,  $A = (1, 1)$ ,

(d)  $x^2 + xy + y^3 = 3$ ,  $A = (1, 1)$ ,

(e)  $x^3 - y^3 = 0$ ,  $A = (0, 0)$ ,

3. V následujících příkladech je na okolí bodu  $A$  rovnicí implicitně zadána funkce jedné proměnné  $y = f(x)$ . Určete první a druhou derivaci  $f$  v příslušném bodě. Načrtněte na okolí graf.

(a)  $x - y - e^y = 0$ ,  $A = (1, 0)$ ,

$$y''(1) = -1/8$$

(b)  $x^2(4 - y) - y^3 = 0$ ,  $A = (-2, 2)$ ,

$$y'(2) = -1/2$$

(c)  $\sin y + y^2 - \ln x = 0$ ,  $A = (1, 0)$ ,

$$y'(1) = 1, y''(1) = -3$$

(d)  $e^{xy} - y^2 + x^3 = 0$ ,  $A = (0, 1)$ ,

4. Určete tečnu ke křivce zadané rovnicí v bodě  $A$ .

(a)  $x \sin y - \cos y + x = 2$ ,  $A = (1, \frac{\pi}{2})$ ,

$$y - \pi/2 = -2x + 2$$

(b)  $x + \cos x - 4 \operatorname{arctg} y - y^3 = -2$ ,  $A = (\pi, 1)$

(c)  $x - e^{xy} + y = 0$ ,  $A = (1, 0)$

5. Určete lokální extrémy funkce definované implicitně rovnicí

$$x^2 y^3 + y - 3 = 0.$$

6. Určete tečny ke kružnici  $x^2 + y^2 - 3xy + 1 = 0$ , rovnoběžné s přímkou  $x + y = 0$ .

## Implicitně zadané funkce dvou proměnných

7. Ověřte, že rovnice  $xz^5 + \ln\left(\frac{x}{y}\right) + \sqrt{zy^4} = 0$  na okolí bodu  $A = (-1, -1, 1)$  definuje implicitně funkci  $z = f(x, y)$ .
8. Ověřte, že rovnice  $x \ln z - yz = 0$  na okolí bodu  $A = (2, 0, 1)$  definuje implicitně funkci  $z = f(x, y)$ .
9. Určete gradient funkce  $z = f(x, y)$  v bodě  $(2, 1)$  definované na okolí bodu  $(2, 1, -1)$  rovnicí

$$z(x - y^2 + x^3y^2 + xz^2 = 9)$$

10. Rovnice  $e^z + x^2y + z + 5 = 0$  zadává na okolí bodu  $(1, -6, 0)$  funkci  $z = g(x, y)$ . Sestavte Taylorův polynom funkce  $g$  v bodě  $(1, -6)$ .
11. Rovnice  $3xy + x^3 - \frac{3}{2}y^2 + z^3 + 3z = 0$  zadává na okolí bodu  $(0, 0, 0)$  funkci  $z = g(x, y)$ . Rozhodněte, zda má funkce  $g$  v bodě  $(0, 0)$  lokální extrém, příp. sedlový bod.
12. Napište totální diferenciál teploty  $T = T(p, V)$  na základě stavové rovnice

$$pV = RT + P\left(b - \frac{a}{RT^{3/2}}\right), \quad \text{kde } a, b, R \text{ jsou konstanty.}$$